

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЛАСТИЧНА АНАТОМІЯ ТА СКУЛЬПТУРА**

Освітня програма «Образотворче мистецтво»

Спеціальність **023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 01 вересня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Пластична анатомія та скульптура
Викладач (-і)	Гладкий Б. С., старший викладач кафедри
Контактний телефон викладача	Гладкий Б. С., +380679458304
Е-mail викладача	Гладкий Б. С. bohdan.gladkyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний\заочний
Обсяг дисципліни	21 кредит ЄКТС, 630 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	pnu-lib@ukr.net
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації</p> <p>https://odpmr.pnu.edu.ua/%d0%b3%d1%80%d0%b0%d1%84%d1%96%d0%ba-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b2%d0%b5%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d1%81%d0%b0%d0%bc%d0%be%d1%81%d1%82%d1%96%d0%b9%d0%bd%d0%be%d1%97-%d1%80%d0%be%d0%b1%d0%be%d1%82/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Як система зображення об'ємних тіл на площині або будь якій іншій поверхні, навчальна дисципліна «Пластична анатомія та скульптура» посідає вагоме місце серед предметів, котрі формують основи образотворчої грамоти. У творчій практиці часто виникає необхідність побудови зображень природи людини або тварини у різноманітних простих і складних рухах, як з природи так і з уяви. Для створення таких зображень застосовують пластичної анатомії та скульптури. Основою даного предмету є принцип єдності в навчанні основам образотворчої грамоти та формування вміння та навичок реалістичного зображення.</p> <p>В програмному матеріалі заплановано послідовне засвоєння всіх видів основ скульптури та пластичної анатомії. Теоретичні заняття з пластичної анатомії та скульптури закріплюються виконанням практичних завдань, узгодженими з іншими дисциплінами навчального плану.</p> <p>Основним методом навчання пластичної анатомії та скульптури є теоретичні заняття закріплені практичними завданнями. Це формує у студентів необхідні професійні навички, розвиває зорову пам'ять та уяву.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Пластична анатомія та скульптура»:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомити студентів зі способами побудови анатомічних та пластичних наочних зображень; – сформуванню у студентів навички необхідні для передачі тривимірних зображень; – навчити певні способи зображення живої та неживої природи за допомогою інструментів і за умови точного дотримання науково обґрунтованих методів. <p>Основні цілі вивчення «Пластична анатомія та скульптура»:</p> <ul style="list-style-type: none"> – формування у студентів вміння реалістичного відображення тривимірних зображень. – набуття необхідних професійних навичок зображення природи по пам'яті та з уяви. – розвиток зорової пам'яті та просторове мислення. <p>«Пластична анатомія та скульптура»: – основна спеціальна дисципліна в процесі підготовки художника-вчителя, яка найтіснішим чином пов'язана з предметами «Рисунок», «Основи композиції», «Перспективи».</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основні аспекти історії розвитку перспективи; – методику виконання даної дисципліни; – принципи побудови та моделювання форм; – прийоми та засоби створення художніх композицій засобами перспективи; 	

<u>Вміти:</u>			
<ul style="list-style-type: none"> – виконати перспективний рисунок згідно з вимогами; – правильно передати пропорції предметів; – виявити форму предметів засобами лінійної та просторової перспективи; – на практиці застосовувати набуті навички для вирішення творчих завдань; – передати натуру по пам'яті та з уяви; – аналізувати твори мистецтва; 			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин денна/заочна		
лекції	10/4		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	50/16		
самостійна робота	120/60		
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
2	023 “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація”	1	нормативний
Тематика курсу			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
		сам. роб.	
Модуль I. Екорше голови людини			
Тема № 1. Про анатомію взагалі. Osteologia, miologia. Загальні відомості про фігуру людини. Загальні відомості про голову та шию людини.		2	-
Тема № 2. Елементарні пропорції голови людини при фронтальному огляді. Єдність пропорції голови і конструкції черепа при фронтальному огляді. Елементарні пропорції голови людини при профільному огляді. Єдність пропорції голови і конструкції черепа при профільному огляді. Вікові особливості голови людини.		2	10
Тема № 3. Кістки голови людини. Кістки шийного відділу хребетного стовпа людини. Кістки та м'язи голови та шиї людини. Кістки та м'язи голови та шиї людини.		2	10
Модуль II. Екорше фігури людини			
Тема № 4. Пропорції людського тіла. Основні поняття. Визначення пропорцій. Основні відповідності відрізків цілої фігури людини. Дослідження пропорцій чоловічої фігури людини. Елементарні пропорції фігури людини при фронтальному огляді. Елементарні пропорції фігури людини при профільному огляді.		2	20
Тема № 5. Жіноча фігура людини. Відмінності та особливості. Основи статички і динаміки. Вікові особливості. Пластика і структурні елементи тіла. Кістяк. Пластика і структурні елементи тіла. М'язи. Тулуб, таз. Верхні та нижні вільні кінцівки.		2	10
ЗАГ.:		10	50
		120	
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового інституту мистецтв, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/organizacija-navchalnogo-procesu/.</i>		
Контрольні заняття	Система оцінювання контрольних занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
Умови допуску до підсумкового	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації		

контролю	навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
7. Політика курсу	
<p><u>Контрольні роботи:</u> Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів контрольних робіт: обов'язкової контрольної роботи з перспективи, завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до контрольних (практичних) занять), – <i>Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри</i> https://ksud.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання/; https://ksud.pnu.edu.ua/індивідуальні-завдання/.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p><u>Відвідування занять</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.</p> <p>Пропуски лекційних (практичних, контрольних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/).</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Алексеева Л. Скульптура.- М.- Л., 1964. 2. Андрейканіч А. Курс пластичної анатомії, - Чернівці, 2010 3. Баммес Г. Изображение животных, - Санкт-Петербург, 2009 4. Баммес Г. Изображение фигурі человека. – Берлин, 1984 5. Баммес Г. Изображение человека, - Санкт-Петербург, 2012 6. Баммес Г. Образ человека, - Санкт-Петербург, 2011 7. Бараски К. Трактат по скульптуре. - Бухарест, 1964. 8. Барчаи Е. Анатомия для художников, . - Бухарест, 2001 9. Боголюбов Н. Лепка на занятиях в школьном кружке. -М., 1986. 10. Бурганов И. Портрет в скульптуре. - М., 2005. 11. Искусство скульптуры. - М., 1968. 12. Габриэль М. Анатомия за 30 секунд 2014 13. Ган Н. Курс пластичної анатомії людини, - К., 1965 14. Гицеску Г. Пластическая анатомия. Строение тела. – Б., 1963 15. Гицеску Г. Пластическая анатомия. Формы тела в покое и в движении. – Б., 1963 16. Гицеску Г. Пластическая анатомия. Морфология. Экспрессивность. – Б., 1966 17. Дюваль М. Анатомия для художников 1940 18. Заринс У., Кондратс С. Анатомия для скульпторов. – М., 2014 12. Иваницкий М. Очерк пластической анатомии человека. – М., 1955 13. Итон С. Пластическая анатомия для цифрового художника 2012 13. Красноголовец О. Основы скульптуры. – К., 2008 14. Коляденко Г. Анатомія людини 2006 14. Крестовський Н. Скульптура - Л., 1960 15. Кузнецов А. Атлас анатомии для художников 2002 16. Куриляк Р. Размышления художника-анатома 2003 17. Ланг Й. Скульптура. - М., 2000. 18. Левадний В. Лепка. - М., 2000. 19. Лантери Э. Лепка. - М., 1963. 20. Луккеси Б., Мальстром М. Моделирование фигуры человека 2003 21. Мельник А. Основные закономерности построения скульптурного рельефа. - М., 1985. 22. Механик Н. Основы пластической анатомии. – М., 1958 23. Очкуренько О., Федотов О. Анатомія людини. – К., 1992 24. Павлов Г., Павлова В. Пластическая анатомия 1967 25. Писаревский Л. Лепка головы человека. - М., 1962. 26. Рабинович М. Пластическая анатомия человека, четвероногих животных и птиц и ее применение в рисунке 1978 27. Рубино П. Скульптурный портрет в глине. –М., 2006. 	

28. Свиридов О. Анатомія людини. – К., 2000
29. Соколов В. Лепка фігури – М., 1962.
30. Хогарт Б. Динамическая анатомия для художников 2000
31. Харт К. Анатомия для художника 2002
32. Шидер Ф. Анатомический атлас 2004

Допоміжна

1. Бройдо Д. Руководство по гипсовой формовке художественной скульптуры. - Л.-М., 1949.
2. Большаков А. Лепные работы. –Л.-М., 1948.
3. Ватагин В. Изображение животного.- М., 1999.
4. Генсцкая Н., Клен Н. Основы кукольной скульптуры. -М., 2009.
5. Герасимов М. Основы восстановления лица по черепу. –М., 1949.
6. Громов А. Скульптор-модельщик. -Л., 1987.
7. Заславский М. Скульптурная таксидермия. –М-Л., 1968.
8. Захарченко П. Альбом ліпних деталей. –Київ, 1952.
9. Калленберг Л. Моделирование из воска для ювелиров и скульпторов. –Омск, 2004.
10. Косарева А. Искусство медали. -М., 1985.
11. Лепка и моделирование архитектурных деталей. –М., 1976.
12. Одноралов Н. Скульптура и скульптурные материалы.- М., 1982.
13. Одноралов Н. Техника медального рельефа.- М., 1983.
14. Савицкий С. Работа с глиной, гипсом и папье-маше. - М., 1975.
15. Сенаторов Н., Коршунова А., Муштаева Н. Лепные работы. –М., 1982
16. Хессенберг К. Скульптура для начинающих. –М., 2006.
17. Шепелев А. Лепка. -М., 1992.

1. www.twirpx.com

2. window.edu.ru/resource

Викладач _____ Старший викладач Гладкий Б. С.